משנה · אחרונים · רש״ש · סדר זרעים

רש״ש על משנה מעשר שני

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

רש״ש על משנה מעשר שני

רבי שמואל שטראשון [הרש"ש]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/רשש-על-משנה-מעשר-שני/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
משנה א 4
משנה ב 4
משנה ג 4
משנה ד 4
פרק ב 5
משנה א 5
משנה ג 5
משנה ח 5
משנה י 6
פרק ג 6
משנה ב 6
משנה ג 6
משנה ח 6
משנה ט 6
משנה יג 7
פרק ד 7
משנה א 7
משנה ב 7
משנה ו 7
משנה ח 8
פרק ה 9
משנה א 9
משנה ב 9
משנה ג 9
משנה ה 9
משנה ט 10
משנה י 10
משנה יב 11

פרק א

משנה א

ואין מחליפין אותו. נ"ל דאשמעינן דאפילו מע"ש על מע"ש אין מחליפין. וכן תפרש הא דול"י אדם כו' וכ"מ אח"כ להרמב"ם בחבורו:

שם אבל נותנין זל"ז מת"ח. עמש"כ בזה בפסחים (ז') בס"ד:

משנה ב

ברע"ב ד"ה תמים חי. וה"ה נמי שחוט (כ"כ הרע"ב הרא"ש). הל"ל וכ"ש שחוט דהא אפילו בכור דנמכר תמים חי אפ"ה א"נ שחוט לר"נ כדא"ל ולרבא כדא"ל בתמורה (סד"ז) ועתור"ע אות ג':

שם בתוי"ט ד"ה הבכור כו' וכתב הרמב"ם ושמא תאמר כו'. לכאורה מה זו שאלה לרבא שם דמוקי לה בזמן הבית. יכול למוכרו לכהן אחר להקריבו. ולר"נ דמיירי בזה"ז פשוט הוא דר"ל דמוכרו ליאכל במומו כדינו:

בתור"ע אות ו' ע"ש. לענ"ד מלשון דאר"נ שם לאשמעינן דבזה"ז נמי מוכרין כו' משמע דבזמן המקדש ודאי יש היתר מכירה והיינו ע"כ בשחוט. ור"ל דאי תנא תמים לחוד ה"א דמיירי דוקא בזמן המקדש ובשחוט. להכי תני ג"כ חי לאשמעינן דיש היתר נמי בחי ובזה"ז. ונ"ל דזהו דעת התוי"ט בקדושין (נ"ב ב') בתד"ה המקדש. ודעת התוס' שם משמע דאסור ע"ש:

משנה ג

בתוי"ט ד"ה אינו נלקח כו' עי' עירובין פ"ג ה"ד בהגהות הרש"ש:

משנה ד

סלי זיתים כו' ל"י דמי הכלי לחולין. נ"ל פי' דהמעות שכנגד הסלים קדושת מעשר עליהם ביד המוכר. דכיון דבשום מקום אין דרך למוכרן עם הסלים ה"ל כקונה מד"מ הסלים בפ"ע ודינייהו כלוקח מים ומלח כו' במשנה דלקמן דל"ק מעשר ולא יצאו המעות לחולין (ובפי' הרמב"ם שם ט"ס וצ"ל ולא יצאו וכ"ה בהרע"ב) משא"כ בכדי יין כו' לפי שיש מקומות שמוכרין ביחד עם היין ה"ל כמו בהבלעה דשרי. רק דקנסי ללוקח שיאכל כנגדן. ובקל יש לחלק בין זה להא דקדושין (נ"ו רע"ב):

פרק ב

משנה א

אבל מפטם הוא אה"י. מדל"ת נמי דלוקחין יין מפוטם. משמע דלכאורה דזה באמת אסור. ולטעם הר"ש ניחא. אבל לטעם הרמב"ם קשה ועמש"כ בפ"ב דפאה מ"ז. ודע של"מ להרמב"ם בחבורו דין זה שאין לוקחין שמן מפוטם והא דאין מפטמין אה"ש וכו' אבל כו' שכתב התוי"ט שג"כ השמיטו ברמב"ם שלפני דפוס בארדיטשוב נמצא שם בהל' י"א:

שם עיסה כו' השבח לשני. לפי מה שהסבירו הרמב"ם והר"ש ברישא. דשבח היינו מה שעלה יותר על מחיר ב' חלקי התערובות. יל"פ כאן דר"ל דרק העילוי מהפת על מחירי העיסה והעצים הוא לשני. אבל מחיר העצים ינכה כשפודה ודלא כהרע"ב שכתב ופודה אה"פ בשויו וגם לא יהיה מקום לדברי התוי"ט (ובלא"ה ג"כ ל"ד לשם דאף דיש שבח עצים בפת הכא שבח ניכר בעינן) ועי' לקמן רפ"ד ויש לחלק:

משנה ג

ושל תרומה כו' ובה"א כו'. נ"ל דכמו בבבא דרישא לא תני דין דתרומה מפני שמובן מדיוקא דדוקא של מע"ש תאכל צמחונים. ממילא מובן דש"ת אפילו יבשים. כן בבבא זו סמיך דנידוק דאבל מע"ש א"נ אלא בטהרה. ומה שלא כלל תרווייהו בחד בבא וליתני תלתן של מע"ש תאכל צמחונים ובטהרה משום דע"כ היה צריך למיתני דין התרומה משום פלוגתת ב"ש וב"ה. או מפני דאף לב"ה שרייתה בטהרה. ודוגמת משנה זו נמצא בפסחים (צ"ו) עמש"כ שם בס"ד [וכן בכריתות ספ"ב לא תני ג"כ הצד שכנגדו דהיינו שפחה חרופה ע"ש]:

ומה שהקשה התו"ח איך שייך מע"ש במחובר. נעלם ממנו פי' הר"ש דמירי שזרע מע"ש ואינו רוצה לפדותו בזמן זרעו. גם לפי' הרע"ב בפ"ב דבכורים מ"ב משמע דכשזורעין בירושלים נאסר הגדולים וכ"פ הרמב"ם בפ"ו מהל' מע"ש הט"ו:

משנה ח

רמ"א א"מ כסף ופירות כו'. לפני הראב"ד בעדיות פ"א מ"ט היה הגי' פירות בלא ו' ופירושו שם דחוק ומגומגם. ולענ"ד הנל"פ כסף פירות היינו מעות הרעות ואינך דר"פ הזהב דהוו פירות לגבי מטבע טובה. ולהכי חכמים מתירין משום דהוה כמו פירות על כסף. ונ"ל עוד דגם התוס' שם (מ"ה) ד"ה ליפלוג פי' כן ולא נצטרך לומר דגי' אחרת היה לפניהם כמ"ש התוי"ט. וכוונת הא"נ דשם היינו דגם מתניתין דסלע ש"ח כו' שנתערבו כו' מירי שאינם שוין ואפ"ה אין מחללין דאתיא כר"מ ונכון בעז"ה:

משנה י

בר״ש בד״א בשאין אחר מערה כו׳. ר״ל אלא כ״א מבניו השותים מערה מהכד לתוך כוסו (ועיין ברא״ש) ובזה אפילו יערו הטמאים תחלה אין בכך כלום. ודלא כהתוי״ט שכתב בתחלה הטהורים דמשמע דמפרש שהטמאים מערין מהכד לפיהם דכולם. וזה דוחק גדול:

פרק ג

משנה ב

שהן מותרין לזרים. לכאורה האיכא חזה ושוק שאסורים לזרים. ואימורין דלגבוה סלקי. וי״ל דכיון דאינן אלא חלק מהן דמו לעור שיוצא לחולין לעיל פ״א מ״ג וילפינן לה מקרא ברפ״ג דעירובין:

משנה ג

ול״י כן לע״ה אלא בדמאי. עמש״כ לקמן פ״ד מ״ו:

משנה ח

ברע״ב ד״ה תוכן קודש. לשחיטת קק״ל ולאכילת ק״ק ולהתחייב עליהן משום טומאה [כ״ה בפי׳ הרמב״ם]. אמת שכ״ה בתוספתא שלפנינו בפ״ב אבל בזבחים (נ״ו) מסקינן דרק לענין אכילת קק״ד. אבל לשחיטת קק״ל ולטומא׳ דינייהו כחול. וכמו שהביא הר״ש וכ״פ בחבורו וצע״ג. ודע דמש״כ התוי״ט לדעת הרע״ב דקדש היינו ע״נ תמוה הא דפי׳ לשחיטת קק״ל וכו׳ וכל אלו אינן רק בעזרת ישראל והא״כ שלו אינו מוכרח דע״נ לא הות אלא במזרח ודאיתא ברמב״ם פ״ה מל׳ בה״ב ה״ז ועמש״כ במדות פ״א מ״ג בס״ד. אולם החיל משמע דהוה סביב מכל הרוחות דוק ותשכח:

משנה ט

ברע״ב ד״ה בולד הטומאה כו׳ אלא בוה״ט דרבנן כגון שנגע בכלים שנטמאו במשקין [כן פי׳ הרא״ש]. ותמוה דהלא כלים שנגעו במשקין אינם אלא שנים (עי׳ תוי״ט סוף זבים) ואין שני עושה שלישי במע״ש (עי׳ רמב״ם פי״א מהל׳ אה״ט הט״ו) ואין לדחוק ולומר דמיירי ביין ושמן של מע״ש דכה״פ אה״ת מטמא משקין להיות תחלה. דא״כ ל״ל לב״ק בירוש׳ לאוקמי בוה״ט דרבנן אפילו דאורייתא כה״ג (ר״ל שני) א״מ את המע״ש אלא מדרבנן דכה״פ אה״ת כו׳ אינו אלא מדרבנן. אלא ודאי משום דמשמע ליה דוה״ט אינו נקרא רק ולד ראשון ושני נקרא ולד ולד. (ועי׳ בריש סוגיא דר״ח סגה״כ. ובירושלמי שם מוקי לה ר״י בולד ולד. וב״ק לא ניחא ליה גם שם לפרש כן ומוקי לה בולד דדבריהן.

וגם הק"ע ל"ד שם במאי דאסברה כגון כלים שנטמאו במשקין כו' דזה הוי ולד ולד. וכן בבבלי שם מוקי ר' ירמיה אליבא דמ"ד וה"ט דרבנן בבשר שנטמא במשקין ע"ש דהוי ראשון דדבריהן. גם מש"כ עוד הק"ע ורבנן גזרו על אוכלין שמטמאין כלי דברי שגגה הם) לכן מוקי בולד ממש ודדבריהן כגון משקה שנטמא באוכלין:

משנה יג

בתוי"ט ד"ה במקום שדרכן כו' וכפי' הר"ב כן פי' הר"ש [ע"ש] **וקשה כו' ועיקר דינא כו' חסר מן הספר**. ועמ"ש בחדושי לס' נת"ע בעירובין (ק"ג ב') ותראה שכן דרך הגמרא ונשמט שם שכה"ג כתב גם הרשב"ם בב"ב (מ"ג ב') ד"ה ומשני. והרמב"ם בחבורו רפ"ח פי' דפלוגתת ב"ש וב"ה קאי אפ"ק מ"ג כדי יין סתומות כו' יצא קנקן לחולין דב"ש סברי דלא מיקרי פתוחות אא"כ פותח ומערה לגת כו'. וקשה דלפ"ז הוי ב"ש לקולא וב"ה לחומרא וה"ל למיחשבה בעדיות:

פרק ד

משנה א

בשנ"א בשם הירושלמי. בד"א בודאי אבל בדמאי בין כו' מוכרו בזול. ופסקו הרמב"ם בספ"ד מהל' מע"ש. וק"ל מדוע לא חשיב זה בפ"א דדמאי:

משנה ב

ולא כמות שהוא מצרף. צירוף הוא ההיפוך מן פירוט שהוא לשון פירוד (בחלוף המוצא) ע"ש שמפריד הסלע לחלקים על פרוטות וכמו כלל כנגד פרט ועי' בשנו"א פאה פ"ז מ"ג מש"כ בפי' ופרט כרמך. ועל כוונה זו מצינו גם כן ברפ"ב דשקלים מצרפין שקלים לדרכונות:

שם בתוי"ט ד"ה שהחליאו. לשון הרמב"ם כו' והוא כמו החלידו. ול"נ שהוא לשון מקרא מן חלאתה בה (יחזקאל כ"ד) גם יל"פ שבא בדרך השאלה משם חולי הנופל בבע"ח וכמו וכל החלקה הטובה תכאיבו באבנים (מלכים ב ג׳:י״ט) וכן על דרך זה וירפא את מזבח ה' ההרוס (שם א' י"ח) וכן רפאתי למים (שם ב' ב'):

משנה ו

במשנה אם היה עם הארץ נותן לו מדמאי. וקשה לי דהא בפרק א' דדמאי משנה ב' תנן דיאכל כנגדו. וכן קשה הא דלעיל פרק ג' משנה ג':

בתוי"ט ד"ה נותן. דמתני' כו' כר"מ כו' והלכך כו' תמוה דאטו פליג ר"י ע"ז דאין מע"ש מתחלל אלא בכסף. וראיה דהא הגמרא מוקי למתני' כוותיה כמו שמביא בעצמו לקמן:

משנה ח

במשנה ובה"א בודאי כו'. ובפי' הרמב"ם ואמרו ב"ה בודאי י"א כו' אבל כו' באיסר של ודאי כו' כצ"ל. מבואר דמפרש בודאי י"א דר"ל דאם נשאר חלק י"א יצא לחולין כדפי' בדברי ת"ק והתוי"ט במחכ"ת שגה בהבנתו ע"ש. אמנם ק"ל דבפחות מעט מחלק עשירית נמי לישתרי. וכן בדמאי בפחות מעט מחלק שמינית. ובחיבורו נשמר מזה וכ' בדמאי עד שלא נשאר אלא בפחות מפרוטה. ובודאי עד שישאר ממנו פחות מש"פ אחר שמוסיפין אה"ח (ובזה מיושב תמיהת התוי"ט מה דל"ת לה בעדיות דבדמאי אדרבה ב"ה לקולא. וכן בוודאי בגוונא דלית ביה חומש כמ"ש לקמן) והראב"ד השיג עליו דלישנא דמתני' משמע דאינו מותר בדמאי רק בלא נשאר אלא ד' חומשי פרוטה כנ"ל כוונתו (ובסמוך תראה כוונה אחרת נאותה בדבריו) והכ"מ במחילה מכתה"ג לא ירד בזה לס"ד. ועוד ק"ל דהא קיי"ל בב"מ (נ"ד ב') דבמע"ש אין מוסיפין חומש על חומשו והא בח' עשיריות פרוטה הנשארות באיסר ע"כ יש בהם גם החומש שהוסיף בתחילה (ע"ש בתד"ה ולא) וכי מדלית חומשו שוב לא תהיה פרוטה. וזה י"ל דמיירי שהאיסר בא מחילול מעשר שאינו שלו שאין בו חומש. (אמנם אנכי מסתפק בכה"ג אם מצטרך להוסיף כלל חומש כשיחללנו כיון דפירות מעשר גופייהו שקבל האיסר הקדושה מהם לא היה שלו מעולם. ובזה היה א"ש המשנה דלעיל פ"ב מ"ו שהביאו התוס' הנ"ל די"ל דמיירי שהסלע של מע"ש בא מכה"ג כי מה שתירצו ז"ל דלא חש להזכיר ובתור"ע שם הבין בכוונתם דל"ד בסלע מעות אלא בסלע וחומשו. קשה דאיך יפרנסו מה דאיתא שם אח"כ ובורר אה"י שבהן ומחללן עליה. הלא המעות יתירות על הסלע בכדי חומשו. וגם עתה צריך להוסיף חומש מחדש ויש להעמיס בכוונתם דהמשנה מיירי שמזכה המעות לאחר ע"ד דאיתא לעיל בפירקין מ"ד ודלא כתור"ע שם ודו"ק) או משום ל"פ השוו אף היכא דאית בהאיסר חומש ודברי הרא"ש בכאן תמוהים דאדרבה הא קיי"ל במע"ש גם בחילול ב' מוסיפין חומש. שוב ראיתי שהרגיש בזה הכ"מ שם. ואולי יש לכוון קושיית הרא"ש לקושייתי דהיינו שאין מוסיפין חומש ע"ח. או אפשר דבירושלים כשמוציא הכסף א"מ חומש אף על הקרן והשגת הראב"ד יש לכוון ג"כ לקושייתי וקאי על סוף דברי הרמב"ם במעשר של ודאי דראוי להיות מותר אף אם ישאר ארבע חמישיות פרוטה:

משנה [יא א"ר יוסי כו' שא"א אשתקד כו' ופנה. לכאורה יפלוג ג"כ על הא דמ"י של חרס הוא חולין ומה שבתוכו קרבן:

שם ברע"ב ד"ה ד' דמאי. לקוח מעם הארץ. נ"ב כ"כ הר"ש והוסיף כי בפ' האשה שלום (קט"ו ב') כתוב בכל הספרים ד' דמוע חולין שנתערבה תרומה בהם ואין בהן להעלות

בק"א ואין נאכל אלא לכהן עכ"ל וכ"כ שם רש"י. ועי' במהר"י קורקוס שהוא לחומרא דיותר חמור דמע מדמאי כו' ולגירסת ספרינו י"ל דלא תלינן בדמע שאינו מצוי וז"פ עכ"ל והרמ"ז כתב דגי' דמוע היא הנכונה. - מהגרמ"ש]:

פרק ה

משנה א

בתוי"ט ד"ה הנלקט כו' וכ"כ הר"ש וכתב עוד ולא שייך ברירה כו' הואיל וא"ח החילול עד שיתלקט. תמה אנכי על הש"א בתשו' צ"ג שהרבה לדבר בזה דבכה"ג ל"ש ברירה ולא זכר השר מדברי ר"ש הללו:

משנה ב

בתוי"ט ד"ה משחרב ביהמ"ק היה התנאי הזה. ק"ק דהיתה התקנה הל"ל. ול"נ דלת"ק התקינו שיהא דוקא נפדה מפני שרבו הפירות ואין קונה כמ"ש התוי"ט (אך נ"ל דלא כטעמיה) שתלה הדבר בפלוגתת ר"י וחכמים דסוף פרק הזהב אלא כדי שלא תהא מכשילין לע"ל וכעובדא דר"ה בתענית (כ' ב') ע"ש אבל לר"י מה לנו לתקנת אויבינו וע"כ לא היה אלא ביטול ועקירת תקנה ראשונה. וכ"מ להדיא בר"ה דא"ל כבר נמנו כו' והתירוה (דאתיא כר"י כמש"כ התוי"ט) וע"ש בפירש"י רק שהתנו כשיבנה תוחזר התקנה ראשונה. ודע שמש"כ התוי"ט דאולי לא יהיה אז גדולים מזה הב"ד כי בנין בהמ"ק קודם כו' לתה"מ סתירה לזה מיומא (ה' ב') לע"ל נמי לכשיבא אהרן ובניו ומשה עמהם ע"ש. אמנם במ"ע בחלק א"ב פמ"ג ראיתי שכתב בשם מדרש הנעלם פ' תולדות וז"ל בקיצור בנין בהמ"ק קודם לקיבוץ גליות וק"ג קודם לתה"מ מ' שנה:

משנה ג

בשנו"א מביא ירוש' תני רשבנ"א א' שביעית וא' שאר ש"ש בש"א אין לו כו' תני ר' אומר בד"א בשביעית אבל בשש"ש בש"א יש לו כו' וסיים השנו"א וסתם מתניתין כרשב"ג. ובהגהת ר"ה כ"ץ כ"ע מדסתמה ולא חלקה כו'. וז"א דהא עלה גופה קאמר רבי בד"א כו'. אבל פשוט דכוונתו לדייק מפלוגתא הב' דפרט ועוללות דבשביעית ליתנייהו כיון דכולי הפקר (ועמש"כ בב"ק (ס"ט) בתד"ה והצנועין) וע"כ קאי אשש"ש וש"מ דב"ש לא ילפי כלל ממעשר:

משנה ה

ואם כו' מופקר אין לו אלא שכר לקיטה. ובפי' הרמב"ם . ובשמיטה כ"א מלקט לעצמו. ונדחק התוי"ט בטעמו. ול"נ דבשביעית ממ"נ אם שכר הלקיטה הוא פחות משווי

הפירות מי פתי יסור הנה ללקט בשכר הלא טוב לו יותר ללקט וצ"ע. ואם השכר יותר מי פתי ישכור פועל. משא"כ בהפקר יכול להיות שיזכה בשדה וכל המחובר בה (ולפ"ז יהיה סתירה מכאן למש"כ בר"ה (ט') בתד"ה וקציר) או כמש"כ הר"ש משום דתחלתו היה עומד לפחות שכר לקיטה:

משנה ט

ר"ג עישור שאני עתיד למוד כו'. לכאורה קשה התנן בפ"ד דתרומות מ"ו והשוקל משובח משלשתן ואיך לא קיים ר"ג מדה המשובחת וראיתי ברמב"ם בפ"ג מה"ת הי"א שכתב דבר שדרכו למדוד מודד כו' ע"ש (והכ"מ לא הראה מקורו) ולפ"ז י"ל דעובדיה הוה בדבר שדרכו למדוד. ועי' בביצה (י"ג ב') דפריך הגמרא מחשב הא מדידה בעי. והעקר נ"ל דע"כ ל"א דשוקל משובח מהמודד אלא בפירות גסין (דומיא דכלכלה דאיירי ביה דשם דסתמה לתאנים וכפי' השנו"א בפ"א דמעשרות מ"ה) דיש חללים ביניהם וגם א"א למחוק המדה. אבל בתבואה ודומיה המדה יפה בה כמו המשקל:

[**שם בתוי"ט סוף ד"ה עשור כו' תוס' דב"ב דף פ"א**. נ"ב לא נמצא שם. ובל"ס ט"ס וצ"ל מציעא דף י"א ע"ב ד"ה נתון ליהושע. שכן איתא שם בתוס'. אבל חידוש שלא הביא מתוס' קדושין כ"ז ע"א שהאריכו יותר (ולא מפי' הר"ש כאן) ובד"ה הקודם לזה הביא מתוס' דקדושין וצ"ע. - מהגרמ"ש]:

בתור"ע אות כ"א הביא בשם מהרי"ט בתשו' סי' פ"ג דאם הקרקע לא היתה רק מושכרת להמקנה לא יכול להקנות אגבה. ותמה עליו דהא לר"י לא הוה רק מושכר ואפ"ה הקנה לראב"ע אגבה. ועיינתי במהרי"ט וראיתי שהביא מקודם ראיה מעובדא דמדוני דע"י שכירות קרקע לא יוכל להקנות דאטו לא ה"ל להשיג מקום לכה"פ בשכירות ואח"כ הביא מעובדא דר"ג דמוכח דמהני ותירץ שם אך לשונו בתירוצו אינו מבורר. ונראה שכיון לחלק דש"ה דהיו מונחין בתוכה ובזה היו מיושבים דברי רמ"א בסי' ר"ב מהצ"ע דהש"ך סק"ב. אך ק"ק לפ"ז איך רצתה הגמ' לפשוט מהך עובדא דבעינן צבורין בתוכה וי"ל דדייק מהא דלא הקנה להם קניה מוחלטת מקום אחר. שוב התבוננתי כוונה אחרת במהרי"ט והוא דמחלק דשאני הך עובדא דר"ג כיון דכבר זכתה רחמנא מת"כ ולויה להם קיל טפי להקנות אותם אף ע"י שכירות קרקע. אך לפ"ז יקשה איך פשיט הש"ס מהך עובדא דשדה במכר ומטלטלין במתנה מהנו:

משנה י

מן הבית זו חלה. נראה משום דאשכחן בה לשון בית. וראשית עריסותיכם וגו' להניח ברכה אל ביתך (יחזקאל מ״ד:ל׳) נ"ל הא דדריש מה"ב המוקדם בפסוק לאחרונה הוא

משום דזה ודאי דדין חלה כתרומה לענין זה שא"צ לבערם מה"ע דתרומה קריא רחמנא. לכן סמכה לדרשה דוגם נתתי כו' להורות דדינא כוותייהו:

משנה [**יא בתוי"ט ד"ה מלברכך כו' ואיך תסכים עם זה הפירוש כו'**. נ"ב כן השיג הרש"א בחא"ג שם בברכות על הרא"ם. - מהגרמ"ש]:

משנה יב

הבאתיו לבית הבחירה. לכאורה לא מצינו דמצוה להביאו לביהמ"ק. מצותו אינה רק לפנים מן החומה. וכן קשה הא דבפ"ב דבכורים מ"ד דלא חשיב הא דבכורים טעונין הבאה לעזרה משא"כ במעשר. ועי' מכות (י"ט) דבהמבואר שם י"ל קצת:

בסוף מכילתין. ובימיו אין אדם צריך לשאול על הדמאי. פי' המפרשים בזה דחוק ול"נ דר"ל דעד ימיו כ"א שלקח תבואה מע"ה היה צריך שאלת חכם איך יתנהג בהפרשתה אבל הוא תיקן תקנה קבועה ודרשה ברבים. ומעתה נודע לכל דיניו בפרטיו: